

Österåkers kommun

Rektorn vid Rydbo skola

eva.naumburg@osteraker.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Rydbo skola
i Österåkers kommun

Tillsyn i Rydbo skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Österåkers kommun under våren 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Rydbo skola besöktes av Skolinspektionen den 28 januari 2014.

Fakta om skolenheten

Rydbo skola är en kommunal grundskola i Österåkers kommun. Verksamheten omfattar förskoleklass, grundskola årskurserna 1-6 och fritidshem. Skolan leds av en rektor och personalen är uppdelad i två arbetslag, ett för förskoleklassen till och med årskurs 2 och ett för årskurs 3 till 6. Skolan har totalt 177 elever, varav 150 i grundskolan och 27 elever i förskoleklass.

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Enligt Skolverkets statistik för de nationella ämnesproven i årskurs 3 för läsåret 2012/13 framgår att 38,5 procent av eleverna uppnådde kravnivån på samtliga delprov i matematik. Detta resultat kan jämföras med motsvarande värden för riket som uppgick till knappt 68 procent. Motsvarande siffra i ämnet svenska är 81,5 procent, jämfört med motsvarande värde för riket som uppgick till drygt 78 procent.

Årskurs 6

Uppgifterna gällande måluppfyllelse för årskurs 6 bygger på färre än 10 elever varför resultatet inte redovisas här.

Helhetsbedömning

Rydbo skola bedöms ha brister på områden av betydelse för måluppfyllelsen, framför allt vad gäller det systematiska kvalitetsarbetet.

Av tillsynen framkommer att det bedrivs ett kvalitetsarbete på skolan. Detta präglas dock inte av systematik och grundar sig inte på identifierade behov på skolenheten. För att utveckla utbildningen och förbättra måluppfyllelsen ska det systematiska kvalitetsarbetet vara grundat på utvecklingsområden på skolenheten som identifierats genom uppföljning av verksamheten. Skolan behöver också dokumentera det systematiska kvalitetsarbetet för att kunna följa upp kvalitetsutvecklingen över tid.

Skolinspektionen har även lyft fram ett antal brister vad gäller exempelvis utformningen av åtgärdsprogram, dokumentation av disciplinära åtgärder och lärarnas behörighet.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal brister som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse och uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Österåkers kommun att vidta nedanstående åtgärd för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast den 23 maj 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Österåkers kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att disciplinära åtgärder dokumenteras i enlighet med författningarna.

Motivering

Av skollagen framgår att rektorn eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande. Vidare framgår av skollagen att kvarsittning är en sådan disciplinär åtgärd. Disciplinära åtgärder ska dokumenteras av den som genomfört åtgärden.

I den verksamhetsredogörelse som rektorn gett in till Skolinspektionen framgår att elever ibland har fått stanna kvar efter skolan om de inte har arbetat på lektionerna. Enligt rektorns verksamhetsredogörelse har dessa åtgärder dock inte dokumenterats. I intervjuer har rektor och personal bekräftat att kvarsittning har använts men att man inte uppfattat det som en disciplinär åtgärd och att åtgärderna därför inte har dokumenterats.

Mot bakgrund av att kvarsittning är en disciplinär åtgärd i skollagens mening oavsett om detta varit avsikten eller inte, bedömer Skolinspektionen att det finns brister i skolans arbete med att dokumentera disciplinära åtgärder.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans dokumentation av disciplinära åtgärder. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

5 kap. 6, 8 och 24 §§, 6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd**Bedömning**

Österåkers kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att det i åtgärdsprogrammen anges elevens behov, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Av skollagen framgår att åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

I förarbetena till skollagen beskrivs att arbetet med åtgärdsprogram ska utgå från elevens behov och att åtgärderna ska vara av både kortsiktig och långsiktig karaktär. De ska relatera till målen i läroplanerna och uppställda kunskapskrav och vara möjliga att följa upp och utvärdera. Det bör också framgå vem som är ansvarig för att stödinsatserna genomförs, följs upp och utvärderas (prop. 2009/10:165 sida 289 ff).

Vid granskning av de åtgärdsprogram som har lämnats in till Skolinspektionen finner Skolinspektionen att elevens behov av särskilt stöd kopplat till kunskapskraven inte alltid framgår. Åtgärdsprogrammen innehåller istället främst en beskrivning av elevens svårigheter i skolarbetet. Vidare framgår det inte vem som är ansvarig för åtgärderna i planen genomförs. Slutligen har det i vissa åtgärdsprogram angetts ett datum för uppföljning, men det framgår inte hur denna ska genomföras.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i åtgärdsprogrammets innehåll. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

Uppföljning och utveckling av utbildningen**Bedömning**

Österåkers kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet uppföljning och utveckling av utbildningen.

- Säkerställ att rektor ser till att utbildningen utvecklas med inriktning mot att de nationella målen uppfylls.
- Se till att det för skolenheten bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

- Se till att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen ska genomföras även på skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Av Skolverkets allmänna råd för det systematiska kvalitetsarbetet (SKOLFS 2012:98) framgår att det systematiska kvalitetsarbetet ska genomföras i en cyklisk process som består av genomförande, uppföljning, analys, planering och därefter genomförande på nytt.

Den nationella statistiken visar att kunskapsresultaten i matematik för årskurs 3 på Rydbo skola stadigt har försämrats de senaste åren. Rektor har i intervju inte kunnat redogöra för att man analyserat resultaten i matematik eller några andra kunskapsresultat och lagt det till grund för ett utvecklingsarbete. Inte heller i skolans verksamhetsredogörelse finns någon tydlig information om hur man arbetar systematiskt med att utveckla kvalitén på utbildningen. Av enkät-svar i den skolenkätundersökning som genomförts på skolan under hösten 2013 som personalen besvarat framgår att personalen ger utvecklingen av utbildningen låga värden.

Vid inspektionen har det framkommit att verksamheten planeras och att insatser genomförts för att utveckla utbildningen. Rektorn håller sig också informerad om detta arbete på olika sätt. Skolinspektionen har dock inte kunnat se att arbetet bedrivits med den systematik som författningarna kräver. I tillsynen har det framkommit att skolans kunskapsresultat följs upp. Rektor har dock i intervju inte kunnat redogöra för någon analys av resultaten. Inte heller har någon särskild bearbetning av de mycket låga resultaten i matematik kunnat presenteras. Det saknas även en planering av den kommande verksamheten som tar avstamp i resultaten av analysen.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 9 § skollagen, 4 kap. 4 -6 §§ skollagen

Personalkompetens**Bedömning**

Österåkers kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Personalkompetens.

- Se till att de lärare som används har behörighet för den undervisning de bedriver.

Motivering

Endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen.

Av inlämnad dokumentation, och intervju med rektorn framgår att flera lärare på skolan undervisar i fler ämnen än de har behörighet för.

Sammanfattningsvis visar utredningen att skolan inte endast använder lärare som är behöriga för den undervisning de bedriver. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 13 § skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**Bedömning**

Österåkers kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att eleverna på skolan har tillgång till kurator.

Motivering

Enligt skollagen ska det för eleverna i bland annat förskoleklassen och grundskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator.

Rydbo skola har enligt rektorns verksamhetsredogörelse ingen skolkurator för närvarande. Rektorn uppger i intervju att hon vid tidpunkten för tillsynsbesöket söker efter en kurator.

Sammanfattningsvis visar utredningen att eleverna inte har tillgång till kurator. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Maria Caryll

Maria Caryll
Beslutsfattare

Sofia Lindström

Sofia Lindström
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.